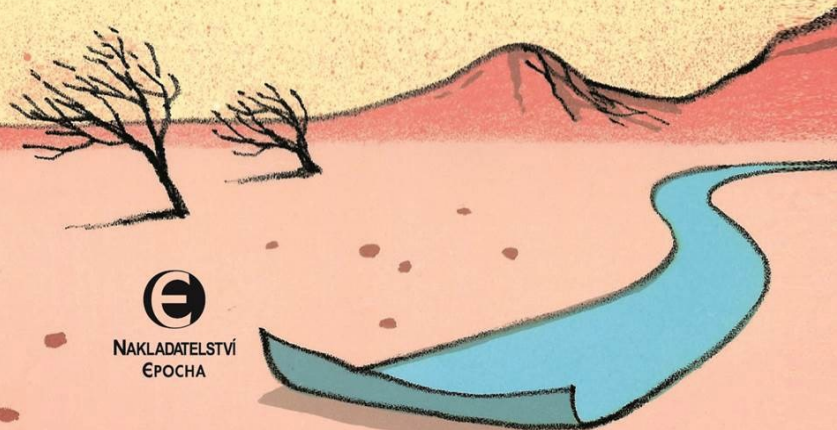
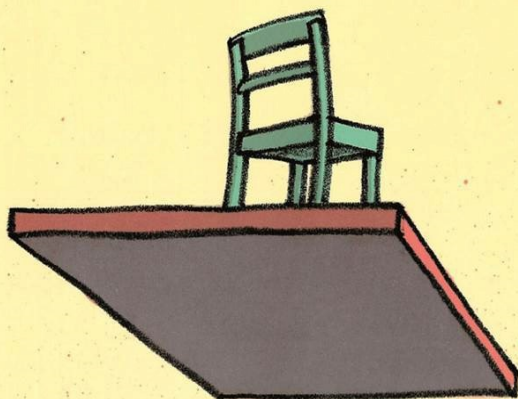

Zdeněk Pospíšil

SVOBODA & DEMOKRACIE

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Zdeněk Pospíšil

SVOBODA
&
DEMOKRACIE

Zdeněk Pospíšil

SVOBODA
&
DEMOKRACIE

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

© Zdeněk Pospíšil, 2024

Illustrations & Cover art © Josef Velčovský, 2024

Czech edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2024

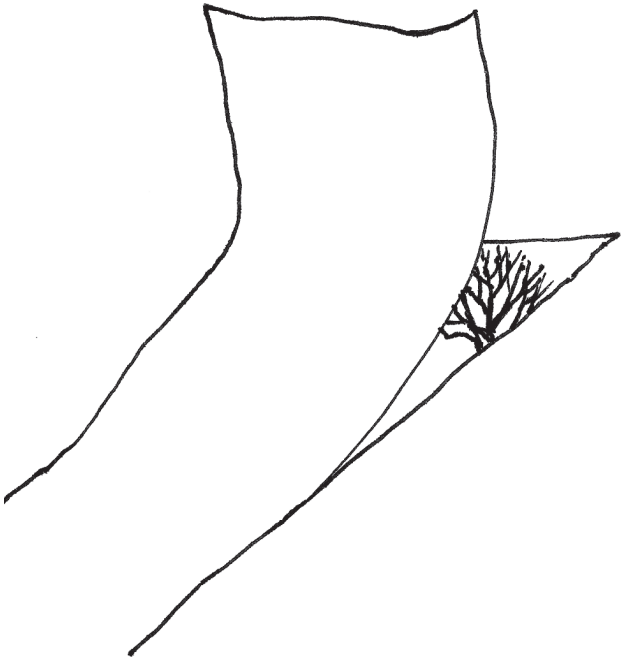
ISBN 978-80-278-0165-7 (print)

ISBN 978-80-278-1376-6 (ePub)

ISBN 978-80-278-1377-3 (mobi)

ISBN 978-80-278-1378-0 (pdf)

*Demokracie není pouze
svobodou slova a volby*

Úvodem

Historie lidí poznala v zásadě pouze dva způsoby vládnutí – autokracii a demokracii. Jak se ukazuje, existují i různé „kombinace“ těchto v zásadě protikladných systémů, respektive snahy o prosazování opačného principu uvnitř systému a úsilí o jiné fungování komunity.

Avšak hodnotit způsoby vládnutí dnešními očima, tedy ahistoricky, bez kontextu vývoje lidí a jejich komunit, včetně geopolitických souvislostí, považuji za naivní chybu. Způsob vládnutí a ovládání lidí adekvátně nebo zkresleně odrážejí ekonomický stav komunity (společnosti). Analýza ukazuje, že se vždy nemusí jednat o charakterové vlastnosti vládců (lídrů), ale o „prosperitu“ komunity, kdy doba staví do popředí ty, kteří víceméně akceptují její požadavky. Co převažuje, (možná kvalifikovaně) posoudí historici.

Autokratický způsob vládnutí (historicky božský nebo dědičný, individuální nebo kolektivní) a jeho stupně bývají zpravidla označovány za autoritářské – kult osobnosti či diktaturu (osobnosti nebo rodu) nebo totalitu. A historicky je spojován s konkrétní společensko-ekonomickou formací (komunistická diktatura v Číně), jako by se nevztahoval i k jiným epochám a subjektům (historicky například i ke křesťanství).

I demokracie má své vývojové fáze – „jiný klíč“ měla v antickém Řecku, odlišně je chápána dnes. Historicky se změnilo nejen vnímání a sociálně ekonomické postavení člověka, zvětšila a rozšířila se politická svoboda dalších lidí. Nastoleno bylo i postavení a práva různých menšin atd., včetně způsobu jejich prosazování.

Za kardinální otázku je považována svoboda slova, respektive možnost jeho prezentace a masového rozšiřování. Otázkou politického a ideologického boje i hybridní války se stalo šíření informací, které jsou označeny za dezinformace. Jejich vyvracení ve více či méně kvalifikovaných diskusích se většinou mívá s předpokládaným účinkem. Proto se někde přistupuje k technickému omezení nebo zamezení šíření takto označených informací i přijetí příslušných zákonů, respektive trestů. Apeluje se i na zodpovědnost člověka.

Prudký růst regulace jednání člověka svědčí na druhé straně zejména o dvou věcech – za prvé o růstu bohatství (komunit) společnosti, respektive o přibývajícím množství objektů a činností, které určují život lidí, za druhé o „střetu“ mezi morálkou (charakterem) a vnějšími mantinely člověka. Tedy o regulaci jeho jednání zákony.

